

**“““Ukrainos rinkas:
esama padėtis ir
perspektyvos.
Patrauklumas
Lietuvos rinkai”””**

KEŠTUTIS MASALSKIS

LR Ūkio ministerija

LR Komercijos atašė Ukrainoje

Odesa. 2010 04 29

KODĖL UKRAINA ?

- Konkurencingi lietuviški produktai ir paslaugos. Aukštas prekių ir paslaugų pelningumas. Lietuviško „Know How“ perkėlimas į Ukrainą Technologinis suderinamumas.
- Veiklos sąnaudų mažinimas dėl santykinai pigesnių žaliavų, energetinių resursų ir darbo jėgos.
- Didelė rinka. Sparčiai auganti ir nors rizikinga ekonomika. Potencialiai didelės pelno normos.
- Geo-ekonominės perspektyvos. Aukštas tranzito koeficientas.
- “Grįžimas” į praeitį – galimybė pasimokyti iš praeities klaidų.
- Gerai apmokama darbo rinka Lietuvos specialistams.
- Didelis Lietuvos verslo plusas – Ukrainos verslo mentaliteto supratimas. “Tranzitinės” investicijos

BENDRA CHARAKTERISTIKA

- 1991 rugpjūčio 24 d. paskelbė nepriklausomybės deklaraciją
- 2005 12 01 rinkos ekonomikos statusas. 2008 – PPO narė
- Plotas – 603 tūkst. kvadratinų kilometrų
- Po Rusijos Federacijos – Ukraina didžiausia Europos valstybė
- Ukrainoje apie 45 mln. gyventojų (2001 m. – 48.415 mln.). *Beveik 7,0 mln. – užsienyje dirba*
- 24 sritys ir du miestai (Svastopolis ir Kijevas) su sričių statusu, Krymo autonominė respublika. *Gubernatoriaus statusas.*
- Rytų ir Vakarų Ukrainos kultūriniai bei ekonominiai ypatumai.
- 56 proc. teritorijos tinka žemės ūkiui
- Plati industrinės pramonės įvairovė
- Mokslo technologiniai institutai
- Pagrindiniai uostai: Odesa, Sevastopolis, Nikolajevas, Chersonas, Kerčė

GEOPOLITINĖ UKRAINOS PADĖTIS

Suirus Savietų Sąjungai, Ukrainai atsirado galimybė tapti keleto geopolitinių junginių dalyve

- Sausumos sienos su Rusijos Federacija, Baltarusija, Moldova (nepripažinta Padniestre), Slovakija, Rumunija, Vengrija, Lenkija
- Jūros sienos su Rusija, Gruzija, Bulgarija, Rumunija, Turkija
- Geografinė padėtis ir eventualus ekonominis – karinis potencialas leidžia Ukrainą vertinti kaip ypatingai svarbų tiek regioninio (Europa), tiek subregioninio (Vidurio Rytų Europa) stabilumo ir saugumo veikėją:
 - Ukraina ir Nepriklausomų valstybių sandrauga
 - Ukraina ir Europos Sąjunga
 - Ukraina ir PPO

Ukrainos 2010 makro ekonominiai rodikliai

- 2010 kovo BVP augimas – 6,8 proc. (metinis augimas prognozuojamas 3,7 proc.), t.t. gamyba išaugo 16,2 proc. (I ketv. Augimas 10,8 proc. laukiamas metinis pramonės augimas 5-9 proc.)
- Biudžeto deficitas -6 proc.
- Infliacija – 9 proc.
- Augimo lokomotyvai: metalurgija, mašinų gamyba, chemijos pramonė
- Sutartis su Rusijos federacija: dujų kaina krenta 30 proc.
- Metų antroje pusėje tikėtinas namų ūkio vartojimo atsigavimas (tikėtinas metinis mažmeninės prekybos augimas – 5 proc.), pramonės infrastruktūrinių sektorių suaktyvėjimas, žemės ūkis.
- Planuojamas vidutinis darbo užmokečio augimas – 5 proc., iki 2245 UAH (apie 730 Lt)

UKRAINA IR VERSLO RIZIKA

Ekonominės laisvės rodiklių dinamika Ukrainoje

- Heritage Foundation ir laikraštis The Wall Street Journal atliko "Erkonominės laisvės indeksas - 2010" tyrimus. Iš 179 šalių, Ukraina užėmė 162-ą vietą, per metus nusiritusi per dešimt pozicijų. Su 46,4 balais (-2,4) įsitvirtino ekonomiškai nelaisvų valstybių statuse.
- Palyginimui: Baltarusija (48,7), Uzbekistanas (47,5), turkmenistanas (42,5), Rusijos federacija (50,3).
- *Valstybės vertinamos balais pagal atskirus rodiklius: (a) ekonomiškai laisvos (reitingas virš 80 balų iš 100 galimų), dalinai laisvos (71-80 balai), sąlyginai laisvos (61-70 balai) ir santykinai nelaisvos (50-61 balai). Visos kitos – ekonomiškai nelaisvos.*
- Šaltinis: Heritage Foundation

Ekonominės laisvės rodiklių

dinamika Ukrainoje

	Reitingas -2009	Reitingas-2010
Prekybos laisvė	84	82,6
Fiskalinė laisvė	77	77,9
Monetarinė laisvė	68,1	61,2
Darbo laisvė	52,4	57,7
Biurokratijos dydis	39	41,1
Verslo laisvė	40,5	38,7
Finansinio sektoriaus laisvė	40	30
Nuosavybės teisių garantijos	30	30
Apsauga nuo korupcijos	27	25
Investicijų laisvė	30	20

Ukrainos rinkos perspektyvos

- Baigėsi “turbulencinis” laikotarpis
- Naujos verslo žaidimo taisyklės
- Importas dominuoja prieš eksportą
- Patogi logistika Vakarų – Rytų kryptimi
- Laisvos prekybos sutartys
- 2012 futbolo čempionatas
- Išorinė finansinė parama

Lietuvos verslo perspektyvos Ukrainos rinkoje

- Prekyba
- Paslaugos
- Maža gamyba
- Pasienio prekyba
- Bendradarbiavimas mokslo technologijų srityje

LIETUVOS IR UKRAINOS POLITINIAI-EKONOMINIAI RYŠIAI

- Lietuvos ir Ukrainos laisvos prekybos sutartis, denonsuota Lietuvai įstojus į ES Konkurencingi produktai ir paslaugos
- Nuo 1996 m. sėkmingai dirba Lietuvos ir Ukrainos vyriausybių bendradarbiavimo tarybos Prekybinio ir ekonominio bei mokslinio ir techninio bendradarbiavimo komisija. „Vikingo“ projektas. Problemų institucinis sprendimas.
- Lietuvos tarpininkavimas Ukrainai sprendžiant politines problemas ir integruojantis į ES. Lietuvos įvaizdžio formavimas. Tranzitinių investicijų pritraukimas
- Lietuvos techninė parama Ukrainos institucijoms. Neformali informacinė pagalba.

LIETUVOS IR UKRAINOS UŽSIENIO PREKYBA

- Lietuvos ir Ukrainos prekybinis bendradarbiavimas 2009 vyko sumažėjusio prekybinio aktyvumo fone.
- Ukraina užėmė 15-ą vietą Lietuvos tarptautinėje prekyboje. Prekybos apyvarta krito iki 58,4 proc. palyginus su atitinkamu 2008 m. laikotarpiu, lygio (*nuo 2822,7 mln. Lt iki 1649,2 mln. Lt*).
- Visumoje Lietuvos ir Ukrainos prekybos balansas išlieka teigiamas ir palyginus su atitinkamu 2008 m. laikotarpiu išliko panašiai toks pat (*nuo 788,0 mln. Lt iki 793,8 mln. Lt*).
- **Lietuvos eksportas** į Ukrainą (12-a vieta) krito iki 67,7 proc., atitinkamo 2008 m. laikotarpio lygio (*nuo 1805,4 mln. Lt iki 1221,5 mln. Lt*).
- **Lietuvos importas** iš Ukrainos (20-a vieta) krito iki 42,2 proc. atitinkamo 2008 m. laikotarpio lygio (*nuo 1017,4 mln. Lt iki 427,7 mln. Lt*).

LIETUVOS EKSPORTAS Į UKRAINĄ

- Lietuvos eksporto pozicijoje dominuoja (90,5 proc.):
- prekyba mineraliniais produktais (61,6 proc. nuo bendro eksporto). Žiūr. „Mažeikių Nafta“;
- mašinos ir mechaniniai įrenginiai (9,3 proc.) Žiūr. „Snaigė“;
- plastikas ir jų dirbiniai (7,0 proc.) Žiūr. „Megrame“;
- tekstilės medžiagos ir tekstilės dirbiniai (6,0 proc.) Žiūr. „Effigy“ / „Utenos trikotažas“;
- medienos gaminiai, popieriaus, kartono dirbiniai (4,3 proc.)
- transporto priemonės (2,3 proc.). *Padėvėti automobiliai.*

UKRAINOS EKSPORTAS Į LIETUVĄ

- Lietuvos importo pozicijoje dominuoja(88,8 proc.):
- netaurieji metalai ir netauriųjų metalų dirbiniai (18,1 proc.);
- augaliniai produktai (15,9 proc.);
- paruošti maisto produktai ir alkoholiniai gėrimai (12,9 proc.);
- mineraliniai produktai (10,5 proc.);
- mediena ir medienos dirbiniai (10,0 proc.).
- mašinos ir įrengimai, elektros įrengimai (6,9 proc.);
- augaliniai riebalai, aliejus, maistiniai riebalai (5,7 proc.);
- tekstilės medžiagos ir dirbiniai (4,5 proc.);
- plastikas, kaučiukas ir jo dirbiniai (4,3 proc.).

LIETUVOS INVESTICIJOS Į UKRAINĄ

- **Tiesioginės užsienio investicijos** Lietuvoje iš Ukrainos 2009 01-07 mėn. sudarė 11,52 mln. Lt. ir likutis 2009 06 30 d. sudarė 29,96 mln. Lt.
- **Lietuvos tiesioginės investicijos Ukrainoje (2009 01-07)** sudarė 11,48 mln. Lt ir 2009 06 30 d. pasiekė 372,3 mln. Lt. (šešta vieta po Nyderlandų, Latvijos, Rusijos, Bulgarijos ir Lenkijos). Dominuoja operacijos su nekilnojamu turtu (40,9 proc. nuo bendrų investicijų), finansinis tarpininkavimas (19,1proc.); apdirbamojo pramonė (21,9 proc.); didmeninė ir mažmeninė prekyba (16,7 proc.).
- **2007 m. į Ukrainą investavusių įmonių** skaičius sudarė 43 vnt., 2008 m – 42, 2009 m. - 64

LR Komercijos atašė

- Informacinė pagalba
- Organizacinė ir logistinė pagalba
- Patarimai ir rekomendacijos
- Bendra statistika ir rinkos informacija
- Atstovavimas ir pagalba sprendžiant probleminius klausimus

NAUDINGI ADRESAI

Kęstutis Masalskis

LR Komercijos atašė Ukrainoje

Mob. + 380 50 330 4973

Tel. + 380 44 254 09 31

Fak. + 380 44 254 09 28

E-mail: trade@ltembassy.org

21 Buslivska str., Kyiv 01901, Ukraine

<http://www.ukmin.lt/lt/atashe/>

<http://ua.mfa.lt/>